

Naturalisatie van Haverhoek, Jan Gommert
en 19 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Jan Gommert Haverhoek en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De voorgedragen in artikel 1, onder 1 en 9, zijn oud-Nederlanders, die ingevolge artikel 7, 5de, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268) hun Nederlandse nationaliteit hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten Nederlands grondgebied. Zij hadden door gebruik te maken van de daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van Nederlanderschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, stellen zij blijkbaar op het bezit van de Nederlandse nationaliteit prijs. Aangezien zij van goed maatschappelijk gedrag zijn bestaat er alle aanleiding hen door naturalisatie wederom de staat van Nederlander te verlenen.

De verzoeker Jan George Huineman, genoemd in artikel 1, onder 2, is in 1920 hier te lande als Nederlander geboren. In 1947 vertrok verzoeker naar Venezuela, waar hij in 1952 de Venezolaanse nationaliteit verwierf. In ditzelfde jaar keerde hij naar Nederland terug. Verzoeker is zich Nederlander blijven gevoelen. Als ingenieur heeft hij ruime inkomsten.

In artikel 1, onder 3, wordt voorgedragen de verzoeker Robert Joseph, geboren in 1905 te Bogor in Indonesië. Hij was Nederlander door geboorte. In 1951 opteerde verzoeker uit economische overwegingen voor de Indonesische nationaliteit. Sedert 1957 woont hij in ons land. Verzoeker is als kantoorbediende werkzaam.

De verzoekster Augustina Julia de Kater, van echt gescheiden van Theodoor Ernest Emanuel Trouerbach, genoemd in artikel 1, onder 4, is in 1903 te Boelecomba in Indonesië geboren. Zij is Nederlandse door geboorte. Verzoekster verloor haar Nederlandse nationaliteit door in 1951 voor de Indonesische nationaliteit te opteren. Thans betreurt zij deze stap. In 1956 vestigde zij zich hier te lande. In haar onderhoud wordt voorzien.

De Poolse verzoekster Helene Kowalski, genoemd in artikel 1, onder 5, is in 1930 in Kerkrade geboren. Zij heeft steeds in ons land gewoond. Verzoekster genoot Nederlands onderwijs. Zij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlandse. Als serveerster voorziet zij in haar onderhoud.

In artikel 1, onder 6, wordt voorgedragen de Tsjecho-Slowaakse verzoeker Frantisek Krcil, geboren in 1900 te Hnevice in Tsjecho-Slowakije. Sedert 1926 is verzoeker in Nederland woonachtig. Hij heeft zich aangepast aan de Nederlandse zeden en gewoonten. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als schoenhersteller heeft hij genoegzame inkomsten. Verzoeker stemt ermede in dat zijn geslachtsnaam wordt gespeld „Kreil“.

Petrus Nicolaas Langer, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 7, is in Nederland geboren en getogen. Hij genoot Nederlands onderwijs. Verzoeker gevoelt zich Nederlander. Als gemeentewerkman voorziet hij in zijn onderhoud.

De verzoeker Eng Sek Lim, genoemd in artikel 1, onder 8, is in 1927 te Djakarta in Indonesië geboren. Hij bezit de Indonesische en Chinese nationaliteit. Verzoeker heeft na de soevereiniteitsoverdracht nagelaten de Indonesische nationaliteit te verwerpen en voor de Nederlandse te opteren. Sedert 1949 woont verzoeker in ons land. Hij studeerde met goed gevolg economie aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam. Als assistent-bedrijfsconoom voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn Nederlandse echtgenote.

De Duitse verzoekster Gertrud Schönberger, genoemd in artikel 1, onder 10, is in 1911 te Mülheim aan den Rijn in Duitsland geboren. Sedert 1936 woont zij definitief hier te lande. Verzoekster is in de Nederlandse samenleving opgenomen. Zij is haar pleegouders in de huishouding behulpzaam en wordt door hen onderhouden.

De verzoeker Aldert Andries Tuinman, genoemd in artikel 1, onder 11, is in 1903 hier te lande als Nederlander geboren. Hij verliet ons land in 1929 en verkreeg in 1939 de Amerikaanse nationaliteit. Sedert 1958 woont verzoeker wederom in ons land. Hij heeft genoegzame inkomsten uit bezit. Verzoeker stemt ermede in dat aan zijn in het buitenland verblijvende zoon, bij uitdrukkelijke wetsbepaling het Nederlanderschap wordt onthouden.

De verzoeker Czeslaw Zak, genoemd in artikel 1, onder 12, is in 1922 te Trzciewiec in Polen geboren. Hij is van Poolse herkomst. Sedert 1947 is verzoeker in ons land gevestigd. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw is hij ingeburgerd. Als lasser voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

De verzoekers genoemd in artikel 2 bezitten allen de Duitse nationaliteit en zijn zonder uitzondering gehuwd. Om de redenen vermeld in de memorie van toelichting op het ontwerp van wet tot naturalisatie van Franz Blasl en 29 anderen (1956—1957 — 4434), worden hun vrouwen in artikel 3 afzonderlijk ter kosteloze naturalisatie voorgedragen.

Friedrich Karl Clemens, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 1, is in 1892 te Bergneustadt in Duitsland geboren. Sedert 1927 woont verzoeker in ons land. Hij is in de Nederlandse samenleving opgenomen. Als lederbewerker heeft verzoeker genoegzame inkomsten. Verzoeker was gedurende de oorlogsjaren anti-nazi-gezind. Aanvankelijk gedroeg hij zich jegens de bezetter loyaal; later bood hij hulp aan Joodse Nederlanders.

In artikel 2, onder 2, wordt voorgedragen de verzoeker Theodor Stratmann, geboren in 1911 te Dumberg in Duitsland. Het gezin, waartoe hij behoorde, vestigde zich in 1924 in ons land. In 1943 werd hij ingelijfd bij de z.g. Schutzgruppe. In september 1944 dook hij onder. Verzoeker heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze. Als huisschilder verdient hij het brood.

De verzoeker Willem Bernard Rehwald, genoemd in artikel 2, onder 3, is in Nederland geboren en getogen. Hij ontving Nederlands onderwijs. Verzoeker onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Als fabrieksarbeider voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 4 genoemde verzoekers bezitten allen de Indo-

¹⁾ Zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

nesische nationaliteit. Daargelaten, dat hiertoe bij sommige voorgedragen ook uit anderen hoofde aanleiding bestaat, worden zij voor kosteloze naturalisatie voorgedragen, omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren. Van allen kan worden gezegd dat zij zijn geassimileerd.

De verzoeker Jan Barendsen, genoemd in artikel 4, onder 1, is in 1907 te Padang in Indonesië geboren. Verzoeker, die meende hiertoe gerechtigd te zijn, opteerde in 1951 voor de Nederlandse nationaliteit. Hem werd toen een Nederlands paspoort uitgereikt. In 1952 bleek echter dat hij ten onrechte had geopteerd. Verzoeker vestigde zich, na reeds van 1951 tot 1952 hier te lande gewoond te hebben, in september 1957 wederom in ons land. Als elektriciën voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De verzoeker Charles Eduward Engelenburg, genoemd in artikel 4, onder 2, is in 1937 te Djakarta in Indonesië geboren. Hij is Nederlander van geboorte. Hij verloor zijn Nederlanderschap ten gevolge van de optie van zijn vader voor de Indonesische nationaliteit. Verzoeker is sedert 1955 in ons land woonachtig. Als assistent-machinist voorziet hij in zijn onderhoud.

In artikel 4, onder 3, wordt voorgedragen de verzoeker Jan Cornelis Ludwig Loembantobing, geboren in 1928 te Blora in Indonesië. Sedert 1946 woont verzoeker in ons land. Zijn echtgenote is Nederlandse van geboorte. Als in- en verkoper heeft hij genoegzame inkomsten.

Loeke Sayers, de verzoekster genoemd in artikel 4, onder 4, is in 1936 te Welari in Indonesië als Nederlandse geboren. Ten gevolge van de optie van haar vader voor de Indonesische nationaliteit verloor adressante haar oorspronkelijke nationaliteit. Sedert 1957 is zij in Nederland woonachtig. Als in-pakster voorziet zij in haar onderhoud.

De verzoekster Cora de Winter, genoemd in artikel 4, onder 5, is in 1935 te Blitar in Indonesië geboren. Zij is Nederlandse van geboorte, doch verloor haar nationaliteit ten gevolge van de nationaliteitswisseling van haar moeder. Verzoekster die sedert mei 1958 in ons land gevestigd is, is werkzaam als kantoorbediende.

Met uitzondering van de Poolse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 5, en de Tsjechoslowaakse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 6, geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.